Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
17 april 2025

Onze referentie
2025[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens
[redacted]

Uiterlijk bij
17 april 2025

Bijlage(n)
11

Aan Minister van SZW

nota

Beslisnota verzenden kabinetsreactie amendement Joseph c.s.

Aanleiding

Op 15 april 2025 zijn de stukken voor de ministerraad van 17 april rondgestuurd. Op 17 april heeft de ministerraad ingestemd met de kabinetsreactie. Daarmee is de brief gereed om naar de Kamer verstuurd te worden. U ontvangt hierbij de Kamerbrief en alle bijbehorende stukken.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- De definitieve versie van de Kamerbrief te ondertekenen en verzenden aan de Tweede Kamer.
- De in de bijlage opgenomen [1]chterliggende stukken mee te zenden, zoals toegezegd aan de Tweede Kamer in de beantwoording van Kamervragen over het bericht "Minister van Hijum (NSC) kraakt plan pensioenreferendum van zijn eigen partij: kritisch advies in concept-brief".

[2]

Kernpunten

- Met het verzenden van de Kabinetsreactie voldoet u aan het verzoek van de Tweede Kamer van 21 januari 2025 om een schriftelijke appreciatie van het amendement Joseph c.s. te geven voorafgaand aan de plenaire behandeling van de Wijziging van de Pensioenwet in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel (Kamerstuk 36 578).
- De ministerraad heeft ingestemd met het verzenden van de kabinetsreactie naar de Kamer. Wij hebben gelijktijdig een aantal beperkte redactionele correcties doorgevoerd in de Kamerbrief.
- Als bijlagen gaan alle onderliggende stukken ook naar de Kamer, zoals met u afgestemd op 14 april. Dit betreft de beslisnota's, bijbehorende bijlagen, adviezen ten behoeve van de Ministerraad van zowel het ministerie van SZW als het ministerie van FIN en ook de conceptversies van eerdere brieven.
- Er zijn al eerder stukken over de gevolgen van het amendement met de Kamer gedeeld, namelijk de onderliggende stukken/ambtelijke adviezen die zien op de raming van de budgettaire en financiële effecten (d.d. 7 februari 2025) en alle adviezen van de externe partijen (d.d. 17 maart 2025).

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Beslisnota verzenden Kabinetsrectie amendement Joseph c.s.

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

achterliggende stukken mee te zenden,
definitieve versie van de Kamerbrief te ondertekenen

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord

Bijlagen
De te verzenden bijlagen zijn in te delen in de volgende categorieën, aflopend in chronologie:

1. Stukken t.b.v. de MR d.d. 17 april 2025
    a. Beslisnota
    b. Advies MR (d.d. 16 april 2025)
2. Concept kabinetsreactie d.d. 14 april 2025
3. Concept kabinetsreactie met bijbehorende nota/stukken d.d. 11 april 2025
4. Concept kabinetsreactie met bijbehorende nota/stukken d.d. 27 maart 2025
5. Concept Kabinetsreactie met bijbehorende nota/stukken d.d. 14 maart 2025
6. Ambtelijke stukken FIN
    a. Dit betreft twee nota's over concept kabinetsreacties
    b. Een nota over het nader gewijzigd amendement
    c. Een nota over de Kamervragen over openbaarmaking
    d. MR advies bij de bespreking in de ministerraad

Bijlagen

Volg-nummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kabinetsreactie inzake amendement leden Jospeh, Omtzigt (NSC), Vermeer (BBB) en Mulder (PVV) d.d. 15-04-2025	Verzenden aan TK	
2	Nota aanbieding kabinetsreactie amendement Joseph c.s. bij MR d.d. 15-04-2025	Verzenden aan TK	
3	Nader rapport amendement d.d. 15-04-2025	Verzenden aan TK	
4	Kabinetsreactie inzake amendement leden Jospeh, Omtzigt (NSC), Vermeer (BBB) en Mulder (PVV) d.d. 14-04-2025		
5a	Concept eerste reactie Kabinetsreactie inzake amendement leden Joseph, Omtzigt (NSC) en Vermeer (BBB) d.d. 11-04-2025	Verzenden aan TK	
5b	Nota kabinetsappreciatie amendement Joseph c.s. d.d. 11-04-2025	Verzenden aan TK	
5c	Memo niet-invarende fondsen d.d. 11-04-2025	Verzenden aan TK	
6a	Concept Kamerbrief kabinetsreactie inzake amendement leden Joseph,	Verzenden aan TK	

	Omtzigt (NSC) en Vermeer (BBB) d.d. 27-03-2025		
6b	Nota kabinetsreactie amendement Joseph d.d. 27-03-2025	Verzenden aan TK	
7a	Concept kabinetsappreciatie amendement Joseph cs d.d. 14-03-2025	Verzenden aan TK	
7b	Nota concept kabinetsappreciatie amendement Joseph cs d.d. 14-03-2025	Verzenden aan TK	

Datum
17 april 2025

Onze referentie
2025

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
15-04-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
4

Aan Minister van SZW

nota

Kabinetsreactie amendement Joseph c.s.

Aanleiding

Op 11 april hebben wij u geadviseerd (zie vorige nota) over de derde conceptversie van de kabinetsreactie op het amendement Joseph c.s. Op 10 april is het nader gewijzigd amendement Joseph c.s. ingediend. Wij hebben op uw verzoek de kabinetsreactie toegespitst op het nader gewijzigde amendement. In deze nota treft u de MR-versie.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Akkoord te gaan met deze versie van de Kamerbrief.
- Het aanbiedingsformulier voor de MR van 17/4 te ondertekenen.
- Akkoord te gaan met Nader Rapport
- Akkoord met verzenden Nota van Wijziging

Kernpunten

Inhoud

- Ons ambtelijk advies over het amendement, ook over het nader gewijzigde amendement, is om dit te ontraden. Het amendement komt niet tegemoet aan de inhoudelijke bezwaren die golden bij de vorige versie, zoals onder andere door de Raad van State genoemd. Het advies van de Raad van State ziet zowel op het collectief referendum als op het individueel bezwaarrecht, en is ook over het individueel bezwaarrecht duidelijk.
- Wij verwachten dat de Kamer u tijdens het debat over het wetsvoorstel verlenging transitietermijnen zal vragen om een expliciet oordeel te geven over het nader gewijzigde amendement. Indien u van mening bent dat u het amendement wil ontraden, geven wij u in overweging dit in de kabinetsappreciatie op te nemen.
- Het nader gewijzigde amendement is op 10 april bekendgemaakt. Wij hebben een eerste, beknopte, analyse kunnen maken.
- Op uw verzoek is de kabinetsreactie toegespitst op het nader gewijzigde amendement. Hierover heeft geen gebruikelijk informatieverzoek kunnen plaatsvinden, noch aan toezichthouders, uitvoerders, sociale partners noch aan de gebruikelijke interdepartementale afstemming.
- In een ambtelijk gesprek met de sociale partners, AFM, DNB en de Pensioenfederatie is op vrijdagochtend 11 april in een eerste observatie op het gewijzigde amendement door externe partijen aangegeven dat het zorgt voor

grote complexiteit in de keuzebegeleiding voor deelnemers, grote vertraging oplevert in de transitie en zorgen opwerpt over de mogelijkheid en evenwichtigheid van de compensatie voor de doorsneesystematiek. Ook gaf men aan dat de eerdere kritische adviezen onverminderd overeind blijven.

- U heeft aangegeven nog niet geheel overtuigd te zijn dat het individueel bezwaarrecht geen uitwerking kan krijgen die de genoemde bezwaren ondervangt en het collectief niet benadeelt. Wij zien geen werkbare modaliteiten voor ons waarin het individueel bezwaarrecht uitwerking kan krijgen die de bezwaren ondervangt en het collectief niet benadeelt. De Raad van State concludeert dit ook in haar advies.

Nader rapport

- In reactie op het advies van de afdeling Advisering van de Raad van State wordt ook het nader rapport meegezonden. Dit is verplicht, omdat formeel het kabinet om advies aan de Raad heeft gevraagd. Vanwege de inhoudelijke behandeling van het advies in de kabinetsreactie, is dit nader rapport zeer beknopt.

Nota van wijziging

- Het proces rondom het amendement Joseph c.s. heeft gezorgd voor een groot beslag op de ambtelijke capaciteit. In de afgelopen maanden is er daarom beperkte capaciteit geweest om voortgang te boeken op de toezeggingenwet. Dit wetsvoorstel kent nog een aantal uitwerkingsvragen voordat het gereed is om via de ministerraad aan te bieden aan de Raad van State.
- Vanwege deze samenloop is de beoogde inwerkingtreding van de toezeggingenwet ook uitgesteld. Naar verwachting kan de wet op zijn vroegst op 1 juli 2026 in werking treden. Er is echter een aantal technische voorstellen in de toezeggingenwet dat belangrijk is voor fondsen die voornemens zijn om op 1 januari 2026 in te varen.
- Deze voorstellen komen voort uit de uitvoeringspraktijk en zijn in het proces van de toezeggingenwet ook besproken met uitvoeringspartijen. Dit betreft de volgende punten:
    - Verruiming van het overgangsrecht voor gesloten fondsen met premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid. Kortgezegd geldt voor werkgevers met een open én gesloten regeling dat zij op basis van de huidige wetgeving zowel het open als gesloten deel moeten invaren vanwege de manier waarop het overgangsrecht is vormgegeven. Het is namelijk alleen mogelijk voor gesloten fondsen zonder werkgever om de premievrije voortzetting bij arbeidsongeschiktheid op basis van FTK aanspraken voort te zetten. Met de aanpassing verruimen we dit, zodat werkgevers zelf kunnen kiezen of ze zowel het open als gesloten deel willen invaren.
    - Verruiming van de reikwijdte van compensatie. In de huidige wetgeving is het, onbedoeld, niet mogelijk om compensatie te verlenen voor gewezen werknemers die hebben gekozen om na uitdiensttreding de pensioenregeling vrijwillig voort te zetten. Met de nota van wijziging verruimen we dit zodat ook zij ook compensatie voor de afschaffing van de doorsneesystematiek kunnen ontvangen.
    - In de Wtp is geregeld dat het wezenpensioen uitgekeerd wordt tot het kind de leeftijd van 25 jaar heeft bereikt. De uitkering van het wezenpensioen tot 25 jaar is voor pensioenuitvoerders moeilijk uitvoerbaar. Daarom stellen we voor dat de aanspraak op

wezenpensioen dekking biedt tot het kind 25 jaar wordt maar dat het wezenpensioen uitgekeerd wordt tot het einde van de maand waarin het kind 25 jaar wordt.

- Daarnaast bevat de nota van wijziging nog een tweetal wijzigingen die gerelateerd zijn aan de voorliggende termijnenwet:
    - We passen een zin aan ter verduidelijking zodat de bepaling beter leesbaar wordt.
    - We zorgen ervoor dat de aanpassing van artikel 150p waarin wordt geregeld dat pensioenfondsen geen overbruggingsplan mogen indienen als er voor een bepaalde datum geen implementatieplan (nu staat in de wet: 1 juli 2025) is ingediend, met terugwerkende kracht in werking treedt tot en met 30 juni 2025.[1] Dit in verband met het dynamiseren van de deadline van het implementatieplan. Met deze wijziging wordt het vanaf de inwerkingtreding voor fondsen ook mogelijk om als zij dit willen toch een concept overbruggingsplan te overleggen met DNB en wordt het voor DNB mogelijk om vanaf de inwerkingtreding goedkeuring te verlenen aan deze overbruggingsplannen. Deze route is niet noodzakelijk met de AMvB die we hebben opgesteld waarbij versoepelde indexatieregels gelden, maar hebben we omwille van de volledigheid (juridische hygiëne) opgenomen.

Proces

- De plenaire behandeling van de Wijziging van de Pensioenwet in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel (36578) is gepland op 23 april.
- Door de Kamer is gevraagd om de kabinetsreactie op het amendement voorafgaand aan het debat toe te sturen.
- Op 15 april heeft de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid u verzocht om advies te vragen aan DNB en AFM op de nieuwe versie van het amendement Joseph c.s. Dit verzoek is/wordt doorgeleid. Met daarbij het verzoek van de commissie om de adviezen voor het debat van 23 april aan de Kamer te zenden.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie
1	Aanbiedingsformulier MR	Ondertekenen en doorgeleiden aan MR
2	Kabinetsreactie amendement Joseph c.s.	Bijlage bij verzending
3	Nader rapport	Bijlage bij verzending

[1] In verband met dit punt wordt de inwerkingtredingsbepaling aangepast zodat het wetsvoorstel gedifferentieerd en deels met terugwerkende kracht kan worden ingevoerd.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
11-04-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
2

Aan Minister van SZW

nota

Kabinetsappreciatie amendement Joseph c.s.

Aanleiding
Op 27 maart hebben wij u geadviseerd (zie vorige nota) over de tweede conceptversie van de kabinetsreactie op het amendement Joseph c.s. Deze hebben wij op 9 april met u besproken. Op 10 april is een nader gewijzigd amendement ingediend door het lid Joseph c.s.

Wij hebben uw opmerkingen die op 9 april zijn besproken verwerkt in de nieuwe conceptversie van de brief. Het is niet mogelijk geweest de brief volledig aan te passen op het nader gewijzigde amendement, ook gegeven de korte tijd om het gewijzigde amendement te kunnen beschouwen. We hebben per paragraaf tekstblokken toegevoegd met de implicaties van het nader gewijzigde amendement. Dit betreft een eerste weergave.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd om:
- Akkoord te gaan met deze versie van de Kamerbrief.
    - Vervolgens kunt u de kabinetsreactie bespreken in een nog te organiseren overleg met de vice-MP's om het daarna te kunnen bespreken in de MR van 17/4. Daaraan voorafgaand adviseren we u in gesprek te gaan met MFIN over de kabinetsreactie.

Kernpunten
Inhoud
- Ook over het nader gewijzigde amendement is ons ambtelijk advies om dit te ontraden. Het amendement komt niet tegemoet aan de inhoudelijke bezwaren die golden bij de vorige versie, zoals onder andere door de Raad van State genoemd. Het advies van de Raad van State is ook over het individueel bezwaarrecht duidelijk.
- Wij verwachten dat de Kamer u tijdens de wetsbehandeling zal vragen om een expliciet oordeel te geven over het nader gewijzigde amendement. Indien u van mening bent dat u het amendement wil ontraden, geven wij u in overweging dit in de kabinetsappreciatie op te nemen.
- Het nader gewijzigde amendement is op 10 april bekend gemaakt. Wij hebben een eerste, beknopte, analyse kunnen maken. Hierover heeft geen gebruikelijk informatieverzoek kunnen plaatsvinden, noch met toezichthouders, uitvoerders, sociale partners noch met het Ministerie van

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Kabinetsappreciatie

Pagina: 1

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 16-4-2025 17:26:28

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

amendement.
nader gewijzigde
eerste weergave.
organiseren overleg met de vice-MP's om het daarna te kunnen
bespreken in de MR van 17\/4.
ontraden. Het
niet tegemoet aan de inhoudelijke bezwaren
expliciet oordeel te geven over het nader gewijzigde amendement. Indien u
van mening bent dat u het amendement wil ontraden, geven wij u in
overweging dit in de kabinetsappreciatie op te nemen.

Financiën. De eerste analyse die op het nader gewijzigde amendement volgt, is derhalve nog niet voldragen.

- In een ambtelijk gesprek met de sociale partners, AFM, DNB en de Pensioenfederatie op vrijdagochtend 11 april is in eerste reactie op het gewijzigde amendement door externe partijen aangegeven dat het zorgt voor grote complexiteit in de keuzebegeleiding voor deelnemers, grote vertraging oplevert in de transitie en zorgen opwerpt over de mogelijkheid en evenwichtigheid van de compensatie voor de doorsneesystematiek. Ook gaf men aan dat de eerdere kritische adviezen onverminderd overeind blijven.
- In een eerste ambtelijke afstemming met het ministerie van Financiën n.a.v. het nader gewijzigde amendement zijn de volgende aandachtspunten naar voren gebracht. Deze punten zal ambtelijk Financiën ook aan hun minister meegeven:
    - De kabinetsappreciatie dient het amendement Joseph te ontraden.
    - De financiële paragraaf dient de financiële gevolgen en budgettaire risico's van het amendement helder te benoemen.
    - De kabinetsappreciatie dient onomwonden de vele (negatieve) adviezen van de Raad van State, DNB, de Pensioenfederatie, de Stichting van de Arbeid, etc. op het aanvankelijke amendement te benoemen en te erkennen.
    - Voor een goede appreciatie van het nader gewijzigde amendement is meer tijd nodig om het voorstel te doorgronden. Ook van betrokken instellingen als DNB, de Raad van State, de sector en sociale partners. In dit tijdspad is het niet goed mogelijk om het nader gewijzigde amendement te beoordelen, o.a. op budgettaire effecten.
- Ten opzichte van de vorige conceptversie is, buiten de analyse op het nader gewijzigde amendement, de brief als volgt aangepast:
    - De argumentatie waarom ten tijde van de Wtp niet is gekozen voor het individueel bezwaarrecht is toegevoegd.
    - De beschreven juridische impasse is nader toegelicht.
    - Op uw verzoek is toegevoegd dat alhoewel het amendement niet beoogt het fundament van het nieuwe pensioenstelsel aan te tasten, het wel raakt aan een kernelement van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.
    - De adviezen van de Raad voor de Rechtspraak zijn geëxpliciteerd.
    - De rol van sociale partners en de rechtsgeldigheid van de gemaakte beslissingen voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden is verduidelijkt.
    - Er is geëxpliciteerd dat het advies van prof. Peters niet ingaat op het vraagstuk van (vergroten van het) draagvlak onder deelnemers in relatie tot het individueel bezwaarrecht.
    - De maatregelen zijn genoemd die genomen zijn om de transitie doorgang te kunnen laten vinden onafhankelijk van het verloop van het wetsvoorstel.
    - In de passage over draagvlak is op uw verzoek toegevoegd dat er nu al fondsen intern referenda organiseren, en dat tijdig en juist informeren van deelnemers van wezenlijk belang is. In de bijlage hebben we op uw verzoek een memo bijgesloten over fondsen die het-invaren. Zoals besproken zijn dit veelal regelingen met bijzondere kenmerken en/of gesloten fondsen en relatief kleine regelingen in deelnemersaantallen.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

nog niet voldragen.
grote complexiteit in de keuzebegeleiding voor deelnemers, grote vertraging oplevert in de transitie en zorgen opwerpt over de mogelijkheid en evenwichtigheid van de compensatie voor de doorsneesystematiek.
externe partijen
eerdere kritische adviezen onverminderd overeind blijven.
ambtelijk Financiën
financiële paragraaf dient
amendement helder te benoemen.

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

benoemen en te erkennen.
voorstel te doorgronden.
niet goed mogelijk om het nader gewijzigde amendement te beoordelen, o.a. op budgettaire effecten.
individueel bezwaarrecht
niet is gekozen voor
juridische impasse is nader toegelicht.
kernelement van de transitie
verduidelijkt.
niet ingaat op het
vraagstuk van (vergroten van het) draagvlak onder deelnemers in relatie tot het individueel bezwaarrecht.

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

niet-invaren.
een memo bijgesloten over fondsen die
veelal regelingen met bijzondere
kenmerken en\/of gesloten fondsen en relatief kleine regelingen in deelnemersaantallen.

- Het slot is op uw verzoek herschreven waarin staat dat u ervoor kiest om tegemoet te komen aan de zorgen van de indieners op een andere manier dan in het amendement is voorgesteld.

Proces

- De plenaire behandeling van de Wijziging van de Pensioenwet in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel (36578) is gepland op 23 april. Door de Kamer is gevraagd om de kabinetsreactie op het amendement voorafgaand aan het debat toe te sturen.
- Eerder is in het kabinet afgesproken dat de kabinetsreactie via de ministerraad naar de Tweede Kamer wordt verstuurd.
- Daarnaast is afgesproken dat de brief wordt afgestemd met MFIN en dat het aanleveren voor de ministerraad verloopt via het vicepremieroverleg. De brief die nu bij u voorligt heeft deze route nog niet doorlopen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kabinetsreactie inzake amendement Joseph, Omtzigt (NSC) en Vermeer (BBB)	Vertrouwelijk (ter informatie)	
2	Memo niet-invarende fondsen	Vertrouwelijk (ter informatie)	

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

manier dan in het amendement is voorgesteld.
tegemoet te komen aan de zorgen van de indieners op een andere

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
27-03-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
2

Aan Minister van SZW

nota

Kabinetsreactie amendement Joseph

Aanleiding
In de vorige nota (bijgevoegd) hebben we u geïnformeerd over de zienswijzen van verschillende partijen in de pensioensector, alsmede het advies van de Raad van State over het amendement Joseph c.s.[1]

Wij hebben uw opmerkingen verwerkt in deze conceptversie van de brief en aangevuld met een aantal initiatieven ter verbetering van de koopkracht en het vergroten van het draagvlak voor de pensioentransitie.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd om:
- Akkoord te gaan met deze versie van de Kamerbrief.
    - Vervolgens kunnen we de kabinetsappreciatie en het nader rapport agenderen voor de MR van 17/4. Daaraan voorafgaand zal de kabinetsreactie worden afgestemd met MFIN en de vice-MP's.
    - Indien u akkoord bent met deze versie van de financiële/budgettaire paragraaf, zal dit volgende week worden voorgelegd aan de MFIN. Indien nodig zou daarna een gesprek met u en MFIN kunnen worden gepland.

Kernpunten
- Ons ambtelijk advies is om het amendement te ontraden. Wij zien op basis van het ingediende amendement geen aanknopingspunten om tot een ander oordeel te komen.
- Ten opzichte van de eerste conceptversie is de brief als volgt aangepast:
    - De inhoudelijke reactie op het amendement is beknopter weergegeven. De brief is vormgegeven als een kabinetsreactie op een initiatiefvoorstel, zonder eindoordeel zoals daarbij gebruikelijk is.
    - Wij verwachten dat de Kamer tijdens het debat alsnog uw oordeel zal vragen. Wij adviseren u dan het amendement alsnog te ontraden. Wij geven u daarom in overweging of het niet verstandig is uw oordeel toch nu al in de brief op te nemen.

[1] Wijziging van de Pensioenwet, de Wet op de loonbelasting 1964 en enige andere wetten in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel | Tweede Kamer der Staten-Generaal

Pagina: 14

Nummer: 1 Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 17-4-2025 09:17:43

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Graag bespreken

Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

ambtelijk advies is om het amendement te ontraden.
eerste conceptversie is de brief als volgt aangepast:
kabinetsreactie op een
initiatiefvoorstel, zonder eindoordeel zoals daarbij gebruikelijk is.
amendement alsnog te ontraden.

  - In de brief zijn ook de antwoorden op de Kamervragen van de leden Vijlbrief (D66), Ceder (ChristenUnie), Inge van Dijk (CDA) en Haage (GroenLinks-PvdA) over het Raad van State-advies verwerkt.[2] Hierna is weergegeven welke vragen waar zijn beantwoord (tussen haken de paragraafnummers): 1 (1), 2 (2), 3 (3), 4 (2.3), 5 (3.3), 6 (3), 7 (inleiding), 8 (slot). Voor vraag 7 en 8 geldt dat de antwoorden niet zo expliciet zijn als waar om wordt gevraagd. Er wordt namelijk gevraagd of u bereid bent het amendement als destructief te kwalificeren en of u bereid bent eventueel toekomstige versies van het amendement ook te ontraden.
  - Zoals verzocht door het lid Joseph in de procedurevergadering van 25/3 is de zienswijze van de ANBO-PCOB betrokken in de kabinetsreactie. Daarnaast is gerefereerd aan het manifest van de jongerenorganisaties.
  - De brief is aangevuld met een aantal initiatieven waar u om verzocht heeft. Dit gaat om een proces waarbij maatregelen worden uitgewerkt om het draagvlak voor de pensioentransitie te vergroten en het koopkrachtperspectief in het nieuwe pensioenstelsel te verbeteren. Het is mogelijk dat dit kan bijdragen aan het stabiele vertrouwen dat mensen hebben in het pensioenstelsel.
  - Tegelijkertijd merken wij op dat aanvullende initiatieven die de lopende transitie doorkruisen juist averechts kunnen uitpakken. Het ondermijnt het bestuurlijk vertrouwen, roept nieuwe operationele vragen op, creëert onrust voor pensioendeelnemers en leidt daarmee op andere plekken juist tot minder draagvlak. Het is daarom belangrijk om zeer zorgvuldig om te gaan met wettelijke maatregelen die impact hebben op de lopende transitie. Instituten als de Raad van State, DNB, AFM en de Regeringscommissaris transitie pensioenen pleiten voor een stabiel en voorspelbaar wettelijk kader gedurende de transitie. Dit is ook de oproep van uitvoerende partijen.
- Maandag 31 maart spreekt u de sociale partners in het kader van het voorjaarsoverleg. De pensioentransitie zal daarbij ook aan de orde komen.
- In de week van 7/4 staat een gesprek gepland met de Pensioenfederatie, waarover u kunt spreken over initiatieven rondom koopkracht en draagvlak voor de pensioentransitie.
- Bij de brief zal ook het nader rapport worden bijgevoegd. Dit wordt beperkt tot dankzegging en een procedureel punt over de rol van de RvS als laatste adviseur in het wetgevingsproces. Het nader rapport is een formeel vereiste voor een adviesaanvraag aan de RvS.
- De planning voor het vervolgproces is als volgt:

Ma 31/3	Voorjaarsoverleg kabinetsdelegatie met sociale partners
Di 1/4 – Vr 3/4	Ambtelijke afstemming kabinetsreactie met FIN en BZK
Ma 7/4	Gesprek met PF over koopkracht en draagvlak
Di 8/4 Wo 9/4	VP-overleg Periodiek overleg Regeringscommissaris
Vr 11/4	Aanleveren kabinetsreactie voor MR
Do 17/4	Kabinetsreactie in MR Verzenden kabinetsreactie en nader rapport
Wo 23/4	Plenaire behandeling wetsvoorstel transitietermijnen

[2] Zie bijlage 2.

Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

antwoorden op de Kamervragen
destructief te kwalificeren
zienswijze van de ANBO-PCOB
jongerenorganisaties.
waarbij maatregelen worden uitgewerkt
om het draagvlak voor de pensioentransitie te vergroten en het
koopkrachtperspectief in het nieuwe pensioenstelsel te verbeteren.
stabiele vertrouwen

Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

voorzichtig om te gaan met wettelijke maatregelen die impact
hebben op de lopende transitie.
31 maart spreekt u de sociale partners
7\/4 staat een gesprek gepland met de Pensioenfederatie,
nader rapport worden bijgevoegd.

Datum
27-03-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
14-03-2025

Onze referentie
2025-[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Bijlage(n)
1

Aan Minister van SZW

nota

Concept kabinetsappreciatie amendement Joseph cs

Aanleiding

Op 13 februari is het amendement Joseph cs ingediend met als doel om de deelnemer het laatste woord te geven bij invaren. Daartoe dient het pensioenfonds de deelnemer een individueel bezwaarrecht te geven of dient er een goedkeuringsrecht bij interne waardeoverdracht van pensioenen, invaren, te worden geïntroduceerd (hierna: referendum).[1] Bijgevoegd vindt u een eerste, ambtelijk concept van de schriftelijke appreciatie van dit amendement.

In deze nota vindt u verdere onderbouwing en samenvatting van de gevraagde adviezen. Wij bespreken de nota en concept Kamerbrief op maandag 17 maart met u. Daarna adviseren we u in dezelfde week ook afstemming te zoeken met de minister van Financiën, inzake de financiële/budgettaire gevolgen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Kennis te nemen van het ambtelijk concept.
- Na de eerste bespreking met u en verwerking van uw opmerkingen, stellen wij voor om in de week van 17 maart de conceptbrief te laten voorleggen aan de minister van Financiën, inzake de financiële/budgettaire gevolgen. Indien gewenst kan een gesprek met u en MFIN worden gepland. De conceptbrief kan daarna besproken worden in het vice-mp-overleg. Dit is cf de planning die eerder met u is besproken.

Kernpunten

- De Tweede Kamer heeft u gevraagd om een schriftelijke appreciatie van het amendement Joseph cs. Daarnaast heeft de Kamer gevraagd om een advies van de Raad van State.
- De afgelopen weken zijn toetsen en adviezen ontvangen van verschillende partijen. Het gaat om de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie, het Verbond van Verzekeraars, DNB, AFM, de Belastingdienst en de Raad voor de Rechtspraak. Ook de Raad van State heeft kennis kunnen nemen van deze toetsen en adviezen en heeft die meegewogen in zijn advies.
- De Raad van State heeft advies uitgebracht dat wij hebben ontvangen en na een eerste lezing hebben verwerkt. Op 17 maart wordt het advies openbaar.

[1] Kamerstukken II 2024-2025, 36578, nr. 10

- Op basis van onze ambtelijke weging, de binnengekomen toetsen en adviezen, adviseren wij u om het amendement Joseph cs. te ontraden. Ook de Raad van State adviseert u dit te doen. We hebben daarbij de volgende inhoudelijke punten in ogenschouw genomen: collectiviteit en solidariteit in ons pensioenstelsel, evenwichtige pensioentransitie, keuzebegeleiding pensioendeelnemers, positie sociale partners en wettelijke verantwoordelijkheden pensioenfondsbesturen, referendum inpassen in de lopende transitie, financiële en budgettaire gevolgen en juridische aspecten.
- De Raad van State benoemt bovendien dat alleen zeer bijzondere en urgente nieuwe inzichten en rechtspraak een heropening van het debat, dat in feite de stelselherziening als zodanig betreft, kunnen rechtvaardigen. Dit geldt temeer nu de transitie al in volle gang is en voor sommige fondsen zelfs al is afgerond. Van zulke bijzondere of urgente nieuwe feiten is echter niet gebleken. Wij beamen dit.
- Het voorliggende concept schetst op feitelijke wijze wat de consequenties zijn van het invoeren van het amendement.
- Buiten de inhoudelijke appreciatie verwachten wij dat het amendement de opmaat voert naar meer ingrijpende wijzigingen in het geldende pensioenstelsel, zoals die zijn beschreven in het visiedocument "Werken aan een toekomstbestendig pensioen" van NSC.[2] Wij verwachten dat de NSC-fractie deze aanvullende wijzigingen niet op een ordentelijke manier als geheel zal agenderen, maar steeds kleine onderdelen zal proberen te amenderen op dan voorliggende (pensioen)wetgeving (het lid Joseph heeft publiekelijk aangegeven haar andere wijzigingsvoorstellen ook via amendementen te willen bewerkstelligen).
- Door de voorstellen uit het visiedocument niet als totaalpakket te agenderen, zijn de gevolgen voor pensioendeelnemers niet goed te overzien en is een debat over de koers van het tweede pijler pensioen niet goed mogelijk. Dit leidt tot onwenselijke onzekerheid voor de uitvoeringspraktijk en vooral voor de deelnemers.

Toelichting

Planning

17 maart	Advies Raad van State openbaar Verzenden opgevraagde zienswijzen en adviezen aan TK Intern bespreken eerste ambtelijk concept
17-21 maart	Opstellen kabinetsappreciatie voor afstemming Afstemming MSZW en MFIN budgettaire passage
21 maart	Kamerbrief-versie kabinetsappreciatie naar minister
25 maart	Bespreking kabinetsappreciatie in vice-MP overleg
28 maart	Aanleveren kabinetsappreciatie bij MR
4 april	Bespreking in MR Verzenden Kamerbrief kabinetsappreciatie

[2] NSC: 'Werken aan een toekomstbestendig pensioen'

Context amendement

Het amendement is een uitwerking van één van de voorstellen die zijn gedaan in het visiedocument 'Werken aan een toekomstbestendig pensioen' van NSC van januari 2025. Een deel van de aanbevelingen behoren tot het 'plan B', gericht op het verbeteren van de koopkracht voor deelnemers bij fondsen die niet invaren. NSC stelt bijvoorbeeld voor om de indexatieregels en fiscale maxima ook voor pensioenfondsen die niet invaren te versoepelen.

Wij zien het voorstel voor een referendum en individueel bezwaarrecht niet los van de wens om ook andere ingrijpende wijzigingen in de Pensioenwet te doen. Dit verstoort niet alleen de lopende pensioentransitie, maar strookt ook principieel niet met de doelen die met de Wtp worden beoogd: eerder perspectief op een koopkrachtig pensioen, met behoud van de collectiviteit en solidariteit in het stelsel. Veel van deze maatregelen leiden ook tot marktordeningseffecten. Het is mogelijk, of te verwachten, dat een deel van de collectieve pensioenen die nu uitgevoerd worden door pensioenfondsen op termijn zullen worden overgeheveld naar uitvoering door verzekeraars vanwege een meer individueel karakter. Het referendum (of individueel bezwaarrecht) zou een opmaat kunnen zijn voor meer wijzigingen die de doelen van de Wtp ondergraven, waaronder de houdbaarheid van de verplichtstelling.

De Raad van State zegt hierover:
"De indieners kunnen overigens van mening zijn dat het collectieve karakter van het aanvullende pensioenstelsel onwenselijk is of dat de samenhang met collectieve arbeidsonderhandelingen moet worden doorbroken. De consequentie daarvan is een veel individueler stelsel. Dat vergt een geheel andere opzet van het stelsel, die op haar beurt indringende (juridische) vragen oproept over onder meer de (houdbaarheid van) de verplichtstelling en de rol van pensioenfondsen. In een dergelijke andere opzet voorziet het amendement echter niet."

Opbouw kabinetsappreciatie

In de Kamerbrief worden op feitelijke wijze de consequenties van het invoeren van het amendement geschetst. Deze consequenties leiden tot ons advies om het amendement te ontraden.

Het amendement beoogt het draagvlak voor de transitie en het vertrouwen in het pensioenstelsel te vergroten. Daarbij is de intentie dat het geven van een stem aan de deelnemers ook de juridische risico's voor de staat, pensioenfondsen en werkgevers verkleint. Wij menen dat deze doelen niet zullen worden behaald met de invoering van het amendement. De argumentatie hiervoor is gebaseerd op de ontvangen adviezen en zienswijzen, en is opgedeeld in de volgende inhoudelijke punten:

1. Collectiviteit en solidariteit in ons pensioenstelsel

- Sociale partners en pensioenfondsen wegen of het in het belang van alle deelnemersgroepen is om de pensioenen bij elkaar te houden (in te varen) en zo de collectiviteit en solidariteit te waarborgen.
- Met het amendement wordt niet invaren de standaard. Dit betekent dat, ook bij fondsen waar invaren een bewuste keuze is om collectiviteit en solidariteit te waarborgen, de kans groter is dat de bestaande pensioenopbouw apart van de toekomstige opbouw komt te staan. Dit

ondermijnt de collectiviteit en solidariteit en vermindert het perspectief op het eerder verhogen van pensioenen voor de deelnemers.

2. Evenwichtige pensioentransitie
- Het amendement sluit niet goed aan op de huidige wettelijke vereisten aan het implementatieplan. Zo ontbreken de voorschriften om tot een evenwichtig scenario te komen voor niet invaren, dat kan worden voorgelegd aan de deelnemers bij het referendum.
- Met het voorgestelde amendement is het instrumentarium naar verwachting te beperkt om tot evenwichtige compensatie te komen. Er ontstaat daarmee een inherente wettelijke tegenstrijdigheid.

3. Keuzebegeleiding pensioendeelnemers
- Een referendum individualiseert de belangenafweging in de pensioentransitie. Met het amendement is niet uitgewerkt hoe de deelnemer inzage krijgt in de gevolgen voor het pensioenfonds en voor alle leeftijdsgroepen, om zo een afgewogen keuze te kunnen maken bij het referendum.
- De keuzebegeleiding en transitie-informatie is zeer complex en volgens de uitvoerders niet uitvoerbaar. Dit vergroot het risico op juridische procedures wanneer deelnemers achteraf bezien een andere keuze hadden willen/moeten maken.

4. Positie sociale partners en wettelijke verantwoordelijkheden pensioenfondsbesturen
- Het amendement geeft geen duidelijkheid over wat er gebeurt als pensioenfondsen door het referendum worden aangezet een andere pensioenregeling uit te voeren dan overeengekomen tussen de sociale partners.
- Dit staat op gespannen voet met de rol van sociale partners bij het tot stand komen van collectieve arbeidsvoorwaarden en verdragen van de International Labour Organisation (ILO), waaraan Nederland zich heeft gecommitteerd. Hieruit volgt dat dat er in beginsel geen wettelijke belemmering mag worden opgeworpen om een door de sociale partners gemaakte collectieve afspraak uit te voeren.

5. Referendum inpassen in de lopende transitie
- Het voorschrijven van een referendum heeft grote impact op de planning en strategie van alle fondsen die nog willen invaren. Er moet een nieuw transitieplan komen met een scenario voor niet invaren, waarna pensioenfondsen een tweede implementatieplan moeten opstellen dat moet worden beoordeeld door DNB. Dit proces duurt bij elkaar twee tot vier jaar.
- Daarnaast moet de nu voorziene deelnemerscommunicatie worden aangepast, die uiterlijk een maand voor de beoogde invaardatum moet kunnen worden verzonden naar de deelnemers.

6. Financiële en budgettaire gevolgen
- Doordat minder wordt ingevaren, zullen de belastingopbrengsten dalen tijdens de compensatieperiode van 2026 tot 2037 met circa € 1 miljard tot € 2 miljard per jaar.

- Niet invaren door ABP en PFZW leidt tot minder loonruimte om de compensatie vanuit de premie te kunnen realiseren (ca. € 15 miljard bij ABP). Ook bij andere fondsen leidt het tot minder loonruimte.
- Er zijn hoge uitvoeringskosten gemoeid bij de fondsen (zie voorgaande punten 2, 3 en 5).
- Het niet behalen of terugdraaien van mijlpalen of doelstellingen in het kader van het Herstel- en veerkrachtplan kan tot een korting leiden van miljoenen euro's, leidend tot een risico oplopend tot € 2,4 miljard.

7. Juridische aspecten

- De huidige pensioenwet is getoetst aan de Europeesrechtelijke voorwaarden voor inmenging in het eigendomsrecht.
- Het amendement leidt niet per definitie tot minder geschillen en rechtszaken. De werkdruk voor de rechterlijke macht is geen valide argument ten gunste van het amendement.

Financiële en economische belangen van de staat

De appreciaties, zienswijzen en adviezen die wij hebben ontvangen in het kader van het referendum zijn in bovenstaande punten verwerkt en waar nodig expliciet benoemd.

Overzicht appreciaties, zienswijzen en adviezen

Hieronder vindt u een overzicht van de punten die in de appreciaties, zienswijzen en adviezen zijn gemaakt.

Raad van State

- Het amendement wijzigt het in de Pensioenwet neergelegde uitgangspunt van 'invaren, tenzij' naar 'niet-invaren, tenzij'. Deze ingrijpende aanpassing van een voor de transitie essentieel onderdeel is volgens de Afdeling alleen verantwoord indien niet-invaren een realistisch alternatief biedt voor de betrokken deelnemers en het goede functioneren van het stelsel als geheel hierdoor niet in gevaar wordt gebracht.
- De Afdeling merkt op dat niet-invaren leidt tot een (aanzienlijke) verslechtering van het pensioenperspectief van (groepen) deelnemers. Het amendement brengt bovendien het uitgangspunt in gevaar dat pensioenfondsen bij de transitie dienen te voorkomen dat genomen besluiten onevenredig ongunstige gevolgen voor bepaalde groepen deelnemers hebben. De solidariteit van het stelsel komt hiermee in het gedrang. De Afdeling concludeert dan ook dat het amendement niet in het belang is van deelnemers en de voorgeschreven evenwichtige belangenafweging in het pensioenfonds ernstig in gevaar brengt.
- Het amendement brengt daarnaast hoge uitvoeringslasten en -kosten mee en leidt tot een ernstige verstoring van het transitieproces. Er is onvoldoende aandacht besteed aan de randvoorwaarden voor de uitvoering ervan. Als gevolg van het amendement moeten verschillende stappen in het transitieproces opnieuw worden doorlopen. Het naast elkaar laten bestaan van verschillende systemen bij (al dan niet gedeeltelijk) niet invaren leidt tot complicaties waarvoor in het amendement ten onrechte geen voorzieningen zijn getroffen. Complicaties zijn er temeer bij een individueel bezwaarrecht.

Pagina: 21

Nummer: 1 Auteur: Persoonsgegevens Datum: 17-4-2025 10:02:00

- Ook doet het amendement afbreuk aan het collectieve karakter van het pensioenstelsel. De mede ingevolge internationale verdragen geldende rol van sociale partners daarbij is miskend. De evenwichtigheid en solidariteit van het stelsel wordt ook hierdoor in gevaar gebracht. Hoewel met het amendement wordt beoogd juridische complicaties en conflicten te voorkomen, concludeert de Afdeling dat het amendement in ieder geval niet tot minder en mogelijk zelfs tot meer juridische complicaties en conflicten leidt.
- Tot slot merkt de Afdeling op dat bij het amendement de eisen van wetgevingskwaliteit onvoldoende in het oog zijn gehouden. Bij een belangrijk wetgevingsproces als de transitie naar een nieuw pensioenstelsel, waarbij veel geld omgaat en de belangen van miljoenen burgers zijn betrokken, vergt een ingrijpende koerswijziging een voorbereiding en behandeling die daaraan recht doet. Daaraan is met het voorliggende amendement niet voldaan. Dat na indiening de belangrijkste betrokken organisaties om hun inzichten zijn gevraagd is een waardevolle stap, maar doet er niet aan af dat sprake is van een onvoldragen voorstel.
- Daarbij komt dat de voorliggende problematiek van collectieve besluitvorming bij de behandeling van de Wtp uitgebreid besproken en onder ogen is gezien. Mede gelet op het belang van consistentie van wetgeving, kunnen alleen zeer bijzondere en urgente nieuwe inzichten en rechtspraak een heropening van het debat, dat in feite de stelselherziening als zodanig betreft, rechtvaardigen. Dit geldt temeer nu de transitie al in volle gang is en voor sommige fondsen zelfs al is afgerond. Van zulke bijzondere of urgente nieuwe feiten is echter niet gebleken. Ook schiet de wetstechnische doorwerking van de voorstellen in de Pensioenwet tekort.
- De vormgeving van het voorstel als amendement bij een ander, niet gerelateerd wetsvoorstel doet bovendien afbreuk aan de kwaliteit van de besluitvorming over zowel dat voorstel als over het amendement. Zeker nu het onderliggende wetsvoorstel beoogt alle betrokken partijen snel duidelijkheid te geven over de geldende transitietermijnen.
- De Afdeling advisering van de Raad van State heeft ernstige bezwaren tegen het amendement en adviseert de regering het amendement te ontraden.

DNB

- Het amendement heeft tot gevolg dat de doelen van de stelselherziening veel later dan beoogd worden bereikt.
- Het amendement leidt tot een verslechtering van het pensioenperspectief voor (groepen) deelnemers.
- Het amendement heeft tot gevolg dat sociale partners en pensioenfondsen aanvullende transitiebesluiten moeten nemen, waardoor de transitie met meerdere jaren wordt vertraagd en later van de voordelen van het nieuwe pensioenstelsel wordt geprofiteerd.
- Het amendement stelt sociale partners en pensioenfondsen voor een aanvullende opgave om tot een brede evenwichtige belangenafweging en beheerste transitie te komen, waarbij het onzeker is of deze opgave wel te realiseren is.
- Het amendement is onvolledig, sluit niet goed aan op de huidige wetgeving en bemoeilijkt de uitvoering van het transitietoezicht van DNB.

Transitie-effecten

- Voor het niet-invaren scenario blijkt dat actieve deelnemers een nadeel ondervinden oplopend tot -8% in vergelijking met het ongewijzigd voortzetten van het FTK.
    - Voor deelnemers van circa 45 jaar is het nadeel bij niet-invaren -8% door de impact van afschaffen DSS.
    - Voor de jongste deelnemers is het nadeel circa -5% bij niet-invaren.
    - Voor het wel-invaren scenario zijn de transitie-effecten voor actieve deelnemers beperkt.
    - Voor de actieve deelnemers bevestigen de pensioenverwachtingen dat actieve deelnemers bij niet-invaren nadeel ondervinden in vergelijking met zowel het ongewijzigd voortzetten van het FTK als het invaarscenario.
- Door gerichte compensatie uit de premie is het slechts beperkt mogelijk om te compenseren voor afschaffing DSS.
- Het negatieve effect van niet-invaren kan forser uitpakken bij een hogere rente, het negatieve effect is kleiner bij een lagere rente (evenredig met de compensatielast voor afschaffing doorsneesystematiek).
- Bij een hogere dekkingsgraad pakken de transitie-effecten forser uit, bij een lagere dekkingsgraad zijn de transitie-effecten meer gedempt.

AFM

Op basis van de beschikbare informatie acht de AFM het amendement praktisch slechts beperkt uitvoerbaar.

- Evenwichtige informatieverstrekking bij referendum of bezwaarrecht over invaren is complex en kent risico's voor deelnemers.
- Ondanks nieuw communicatiemoment zijn risico's voor deelnemers niet weggenomen, mede door onduidelijkheid over of keuzebegeleiding van toepassing is.
- Het amendement bevat behalve een opkomstdrempel geen vereisten rond representativiteit referendum.
- Het amendement heeft verstrekkende gevolgen voor de doorlooptijd van de transitie.
- Mandaat toezichthouders is onduidelijk; dit leidt tot een slecht uitvoerbaar toezichtproces.
- Wijzigingen hebben onvoorziene impact op de toezichtspraktijk en toezichtkosten.

StvdA

De Stichting van de Arbeid concludeert dat het amendement meer is dan een procedurele wijziging in de besluitvorming.

- Het zou een fundamentele wijziging betekenen van een zorgvuldig tot stand gekomen Pensioenakkoord en wetgevingstraject, waarvan de implementatie bovendien momenteel in volle gang is.
- De hervorming van het pensioenstelsel loopt door dit amendement een forse vertraging op omdat opnieuw afspraken moeten worden gemaakt tussen sociale partners. Het is zelfs de vraag of de hervorming van het pensioenstelsel nog kans van slagen heeft.
- De pensioenuitkomsten dreigen slechter uit te komen omdat de consequentie van het amendement is dat voor alle of een gedeelte van de deelnemers een scheiding wordt aangebracht tussen enerzijds opgebouwde rechten en

anderzijds de op te bouwen aanspraken en omdat de uitvoeringskosten hoger komen te liggen.
- En dat terwijl juist de mogelijkheid van het collectief invaren een cruciaal onderdeel was voor sociale partners om tot een Pensioenakkoord te komen.
- Het betekent bovendien een ernstige belemmering van de gemaakte afspraken tussen sociale partners, hetgeen strijdig is met ILO-verdragen.
- De Stichting van de Arbeid beschouwt het als onbehoorlijk bestuur als het parlement instemt met dit amendement en ziet het als een serieuze belemmering om in de toekomst als sociale partners in vertrouwen nog afspraken te kunnen maken met de overheid.

Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie adviseert om dit wijzigingsvoorstel zoals vervat in het gewijzigde amendement, dat een verkapte stelselherziening inhoudt ten opzichte van het Pensioenakkoord en de Wtp, te ontraden.
- Het opsplitsen van het stelsel in een oud en een nieuw deel leidt tot een lager en onzekerder pensioen voor deelnemers.
- Het voorstel voor een collectief instemmingsrecht, dan wel individueel bezwaarrecht staat haaks op de uitgangspunten van de Wtp en de afspraken uit het Pensioenakkoord.
- Het voorstel:
    - getuigt van onbehoorlijk bestuur;
    - vertraagt de transitie met minimaal 2 a 3 jaar;
    - heeft grote implicaties voor de structurele uitvoering van de pensioenregelingen en communicatie richting deelnemers; en
    - brengt hoge kosten met zich mee.

Verbond van Verzekeraars
- Werknemers, werkgevers en pensioenuitvoerders dienen erop te kunnen vertrouwen dat het vastgestelde wettelijk kader gedurende de transitie in essentie stabiel is.
- Aanhoudend politiek debat over kernelementen van de wetgeving kan leiden tot uitstelgedrag bij werkgevers en werknemers, waardoor een problematische cumulatie van aanpassingen aan het einde van de overgangsperiode kan ontstaan.
- Het Verbond denkt graag mee over invulling van de ambitie om deelnemers meer eigen regie te geven over hun pensioenopbouw, mits die wel verenigbaar is met het lopende transitieproces.

Belastingdienst
- De aanpassingen zullen niet leiden tot systeemaanpassingen binnen de Belastingdienst. De verwachting is dat de uitvoeringskosten van de Belastingdienst niet zullen wijzigen en er zijn geen personele gevolgen.

Raad voor de Rechtspraak
- Naar het oordeel van de Raad kan de werkdruk van de rechterlijke macht geen valide argument vormen ten gunste van het amendement, omdat op voorhand niet valt te voorspellen of het amendement tot meer, minder of evenveel werkdruk zal leiden.
- De Raad heeft tevens aangegeven dat door de instelling van de geschilleninstantie (GIP) al een belangrijke maatregel is genomen om de druk op de rechtspraak te mitigeren.

Datum
14-03-2025

Onze referentie
2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Concept Kamerbrief Appreciatie amendement Josephcs		